

Historia 2 J

1. Kryzys Rzeczypospolitej.

Wojny w XVII w. doprowadził do głębokiego kryzysu politycznego, społecznego, gospodarczego i wyznaniowego. W Rzeczypospolitej utrwalił się układ sił politycznych nazywany oligarchią magnacką. Sejmy i sejmiki zdominowane były przez magnatów. Sejm przestał sprawnie działać przez stosowanie zasady liberum veto. Walki o koronę osłabiały pozycję monarchy i pogłębiały tendencje decentralistyczne (rządy sejmikowe).

2. Barok i sarmatyzm.

Sarmatyzm to ideologia szlachty polskiej od XVI do XVIII w. Szlachta wywodziła swoje pochodzenie od starożytnych Sarmatów. Propagowała wzorce obywatelskie republiki rzymskiej. Od XVII w. podkreślała swoją wyjątkową wolę np. w obronie przed islamem – Polska przedmurzem chrześcijaństwa. Szlachta, przywiązana do tradycji zamykała się na świat zewnętrzny, co było między innymi wynikiem licznych wojen.

W Polsce rozwinął się barok tzw. sarmacki (np. twórczość W. Potockiego, W. Kochowskiego, J. Ch. Paska). W kręgu kultury sarmackiej powstał portret trumienny, który nie ma odpowiedników na świecie, a także strój, którego elementy zapożyczono ze Wschodu i Węgier.